

SLOVENIJA

Zaključek projekta LIFE-Narava na Kraškem robu

Po treh letih se je zaključil projekt LIFE-Narava »Ohranitev in varstvo ogroženih habitatov/vrst na območju Kraškega roba«. Izvajalec projekta je bila Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper s partnerji: Ministrstvo za okolje in prostor, Mestna občina Koper, Zavod RS za varstvo narave-OE Piran, Center za kartografijo favne in flore ter provinca Valencia v Španiji. Projekt je v višini 75% financiral Evropska zveza v okviru LIFE-Nature programa. Rezultati projekta so bili predstavljeni 20. septembra 2005, v informacijskem centru v Rakitovcu.

Projekt predstavlja modelni prikaz novega tipa zavarovanja naravovarstveno najpomembnejših enot s pomočjo **pogodbenege varstva z zasebnimi lastniki** ter vzpostavitve mreže mikro-rezervatov.

V okviru projekta so bile izdelane upravljalne smernice za takšno gospodarjenje, ki podpira ohranitev habitatov (predvsem kraških travnikov, sten, melišč in kalov) in vrst, sklenjeni so bili dogovori in podpisanih 19 pogodb z lastniki oz. Agrarnimi skupnostmi za košnjo in redno vzdrževanje **300 ha** teh območij po posebnih smernicah ter izplačano finančno nadomestilo za »zasebno« varstvo teh območij. Na okoli **150 ha**, ki so se v preteklih desetletjih zarasli, je bila odstranjena zarast, obnovljeni so bili štirje kali (v Rakitovcu, Kastelcu in Podgorju) ter stara šola v Rakitovcu. Tu je nastal informacijski center za izletnike s postavljenimi stalno razstavo o kraških kalih in biotski pestrosti Kraškega roba ter posebnostih kraškega sveta v pokrajini Valenciji v Španiji.

Pomembno vlogo v projektu je imelo ozaveščanje in izobraževanje lokalnega in širšega prebivalstva o pomenu in naravnih vrednotah Kraškega roba. V ta namen se je redno izdajalo glasilo Kraški rob (6. številka), natisnjena je bila zgibanka, vzpostavljena je bila spletna stran z informacijami o projektu, izvedene so bile različne delavnice in predavanja, v sodelovanju s španskim partnerjem iz Valencije je bila izdana knjiga o pestrosti kraškega sveta v Sloveniji in Španiji, posneta pa je tudi 30 min TV oddaja.

Dolgoročna prihodnost tega območja je odvisna od najvrednejšega potenciala, ki postaja v sodobnem svetu vse vrednejši argument: neokrnjena naravna in kulturna krajina ter trajnostni razvoj območja.

Bojana Lipej (Bojana.Lipej@zrs-kp.si)

Na razpis LIFE prejeli 4 prijave

Na razpis za oddajo projektov s programskega področja Life Narava za leto 2006 je Ministrstvo za okolje in prostor prejelo 4 prijave. Predlagatelji bodo obveščeni o postopku najpozneje v 20 dneh od odpiranja, ki je bilo 20. septembra 2005. Kontaktna oseba je Julijana Lebez Lozej (julijana.lebez-lozej@gov.si)

Komunikacijski projekti v podporo Naturi 2000: Strategija razvoja na območjih Natura 2000 – primer Radenskega polja

Radensko polje (varovano kot območje Natura 2000) je naravni in kulturni biser, ki je v svoji sedanji biološki pestrosti nastajalo v tisočletni interakciji narave in ljudi. Danes ga ogroža povečan vpliv urbanizacije, intenzivno kmetijstvo in opuščanje tradicionalne rabe, ki je dala krajini svoj značilen pečat. Namen projekta, ki ga sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor, je pripraviti strategijo razvoja Radenskega polja, ki bo slonela na lokalni iniciativi deležnikov, upravna zaščita polja pa bo z vidika deležnikov logičen ukrep za doseganje ciljev gospodarske rasti (in ne omejevalni ali celo represivni dejavnik). V projekt so poleg prijavitelja – Inštituta za fizikalno biologijo iz Grosuplja – vključene še lokalne skupnosti in posamezniki, strokovna javnost in Občina Grosuplje, ki je tudi zagotovila del sredstev za izvedbo prvih aktivnosti. Pri pripravi strategije razvoja Radenskega polja projektni partnerji tesno sodelujemo z Ministrstvom za okolje in prostor ter z območnim Zavodom za varstvo narave.

S posveti, delavnicami, razstavami in individualnimi kontakti z deležniki vzpostavljamo trajno partnerstvo med lokalnimi, regionalnimi in državnimi akterji za ohranjanje, zaščito in razvoj Radenskega polja. Pripravljamo akcijske načrte gospodarjenja, upravljanja, zaščite, izobraževanja in promocije Radenskega polja, izvajamo tudi

prve projekte iz strategije (npr. postavitve informativnih tabel in kažipotov). Oblikovana strategija razvoja Radenskega polja bo služila kot osnova za načrtovanje kmetijskega in gospodarskega razvoja s poudarkom na povišanju dodane vrednosti tistih aktivnosti, ki so na Radenskem polju skozi tisočletja oblikovale značilno naravno in kulturno krajino. V sodelovanju z Občino Grosuplje načrtujemo, da bo pripravljena strategija služila kot osnova za pripravo občinske strategije razvoja tudi drugih območij z visoko naravno vrednostjo.

Alexis Zrimec, Inštitut za fizikalno biologijo (alexis@ifb.si)

Svetovni dan Habitata

Zavod RS za varstvo narave letos v Sloveniji prvič obeležuje svetovni dan habitata. Svetovni dan habitata je bil razglašen leta 1985 z namenom osveščanja ljudi o pomenu in soodgovornosti za ohranjanje človekovega bivališča. Dan habitata pa je dobil še večje razsežnosti, ko je postalo jasno, da je človeško življenje vezano in odvisno od okolja v katerem bivamo skupaj s še drugimi bitji.

Na dan habitata bodo predstavljali omrežje NATURA 2000 v Sloveniji in njegov pomen, saj je ravno omrežje Natura 2000 tisto, ki s težo direktiv Evropske skupnosti in s težo, katero ji daje tudi slovenska zakonodaja (Zakon o ohranjanju narave) opredeljuje nujnost varovanja življenjskega okolja rastlin in živali na ozemlju Slovenije.

Skozi prireditve, ki jo pripravljamo 3. oktobra 2005, želimo širši javnosti predstaviti nekatere strokovne naravovarstvene pojme, katere je lažje razumeti ob pomoči slikovnega gradiva in vzorcev iz narave. Z obeležitvo praznika Dan habitata želimo občanom vzbuditi ali povečati zavest o pomenu ohranjene narave, katero - na srečo - Slovenci še najdemo v svoji neposredni okolici.

Program prireditve je v napovedniku, več si preberite na spletni strani: www.zrsvn.si/slo/aktualno.asp?id_novice=93 Kontaktna oseba: Mateja Nose Marolt (mateja.nose-marolt@zrsvn.si)

Dodatna informacija uredništva: Program obeležitev Svetovnega dneva Habitata po Evropi je na spletni strani: www.unhabitat.org/whd/2005/europe.asp. Združeni narodi so ga uvedli, da bi se ob tem dnevu ozrli na stanje človekovih naselij in osnovno pravico ljudi do primerne bivališča.

NAPOVEDNIK

1.-2. oktober: Ob svetovnemu dnevu ptic pripravlja Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije DOPPS s koordinatorem Svetovne zveze za zaščito ptic (BirdLife International) konec tedna ekskurzije ob Evropskem dnevu opazovanja ptic. Njihov namen je seznaniti ljudi s pticami, njihovo ogroženostjo in načini varstva. Letošnja tema je Poblize spoznajmo podeželje. V soboto in v nedeljo bodo organizirali sedem vodenih ekskurzij, večinoma na posebna varstvena območja, imenovana Natura 2000. V soboto, 1. oktobra bodo vodili v Veliko Krko na Goričko, na Ljubljansko barje, na Cerknjsko jezero in Škocjanski zatok, v nedeljo pa k Savi pri Naklem, na Tomačevski prod in v Medvedce. Vsi izleti so brezplačni in se začnejo ob 9. uri. Več o tem na: www.ptice.org

3. oktober: prireditve ob Svetovnem dnevu habitata v avli Mercator centra Celje Hudinja, na Opekarniški 9 v Celju od 9. do 19. ure. Prireditve vključuje: predstavitev omrežja NATURA 2000 v Sloveniji in projekta LIFE, ki trenutno poteka na Zavodu RS za varstvo narave, razstavo primerov naravnih habitata ali njihovih elementov (dupla, gnezda), razstavo fotografij habitata z območja Celjske regije, predavanja na temo habitata, predstavitev projekcije različnih habitatnih tipov, informiranje in strokovno svetovanje strokovnjakov Zavoda RS za varstvo narave, predstavitev spletnih strani Zavoda RS za varstvo narave in spletnih strani projekta LIFE in nagradno žrebanje s praktičnimi nagradami.

7. oktober: otvoritev gozdne hiše Mašun – informacijsko-izobraževalnega središča pod Snežnikom (delno financirano iz sredstev projekta LIFE).

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si